

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.018.01.2015
P/15/043

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/043 – Wykonywanie zadań przez dzielnicowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Artur Gackowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96909 z dnia 8 września 2015 r. 2. Leszek Murat, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96910 z dnia 8 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 1044-1045)
Jednostka kontrolowana	Komisariat Policji Bydgoszcz-Śródmieście ¹ , ul. Poniatowskiego 5, 85-671 Bydgoszcz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Młodszy Inspektor Piotr Skierecki, Komendant Komisariatu ² (dowód: akta kontroli str. 140)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że w okresie objętym kontrolą (tj. od 1 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r.) sposób zorganizowania i warunki służby dzielnicowych nie zapewniały w pełni możliwości wypełniania podstawowych obowiązków służbowych tej grupy funkcjonariuszy, związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi i społecznościami lokalnymi. Jako pozytywne oceniono m.in. zwiększenie etatów dzielnicowych oraz liczby funkcjonariuszy mianowanych na stanowisko dzielnicowego, spełnianie przez dzielnicowych wymogów dotyczących minimalnego wykształcenia oraz lat służby, zapewnienie wszystkim dzielnicowym dostępu do centralnych policyjnych systemów informatycznych. Jednakże w ocenie NIK ujemny wpływ na warunki służby dzielnicowych miały m.in. rosnące braki kadrowe w Ogniwie Patrolowo-Interwencyjnym, opóźnienia w dostosowaniu struktury rejonów służbowych dzielnicowych do podziału rejonów służbowych określonych w decyzji Komendanta Miejskiego Policji, a także braki w wyposażeniu technicznym niezbędnym do wykonywania przydzielonych dzielnicowym zadań oraz przydzielanie mianowanym dzielnicowym rejonów służbowych w formie ustnej, a nie pisemnej, tj. niezgodnie z § 3 ust. 1 zarządzenia nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych⁴.

Ustalenia kontroli wskazują, że w Komisariacie nie przestrzegano zasady określonej w § 17 zarządzenia w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji

¹ Dalej: „Komisariat” lub „KP”.

² Dalej: „Komendant”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 38 (dalej: „zarządzenie w sprawie dzielnicowych”).

podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 ww. zarządzenia). Na ogólną liczbę 252 skontrolowanych dni pracy sześciu dzielnicowych, w przeważającej mierze (82,1%) łączna służba w rejonie własnym i graniczącym wynosiła poniżej 50%. W przypadku 50 dni, tj. 19,8%, stwierdzono że dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie. Dzielnicowi byli również kierowani do pełnienia służby patrolowej, co wprost naruszało postanowienia § 15 ust. 2 cyt. zarządzenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i warunki służby dzielnicowych

Opis stanu
faktycznego

1.1. Obszar właściwości terytorialnej Komendanta Komisariatu obejmował część terenu miasta Bydgoszczy (ok. 40%) o szacunkowej wielkości 70 km² oraz teren gminy Osielsko o powierzchni 103 km² (łącznie ok. 173 km²) i liczbie mieszkańców wynoszącej około 156 tys.⁵ Obszar ten był podzielony na osiem sektorów (w ich skład wchodziły łącznie 23 dzielnice) i w okresie objętym kontrolą nie uległ zmianom.

(dowód: akta kontroli str. 3, 89-139, 142, 150, 152, 220-249, 423-540)

Komisariat nie dysponował szczegółowymi danymi na temat liczby i struktury demograficznej ludności zamieszkującej obszar właściwości terytorialnej Komisariatu. Nie gromadzono też informacji o liczbie osób zameldowanych na tym obszarze, a także o ewentualnych różnicach pomiędzy liczbą osób zameldowanych a faktycznie zamieszkujących. Zastępca Komendanta podał szacunkowo, że w 2013 r. obszar ten zamieszkiwało ok. 155 tys., a w 2014 r. – 156 tys. mieszkańców. Według szacunków dzielnicowych liczba mieszkańców na 30 czerwca 2015 r. wynosiła 101,5 tys. zł.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że: „(...) obecnie używane systemy nie pozwalają na ustalenie ilości osób zameldowanych na rejonach służbowych dzielnicowych (...). Zmiana struktury zaludnienia diagnozowana jest na podstawie obserwacji policjantów. Ponadto okresową, szacunkową analizę struktury demograficznej przeprowadza Naczelnik Wydziału Prewencji w oparciu o informacje zamieszczane na stronach internetowych właściwych urzędów statystycznych i samorządów lokalnych. Dokumentacja z przeprowadzania takich analiz nie jest gromadzona”.

(dowód: akta kontroli str. 3, 40-85, 142-143, 148-152, 220-249, 354-355, 512)

Według stanu na dzień 1 stycznia 2009 r. na potrzeby pełnienia służby przez dzielnicowych obszar właściwości Komisariatu był podzielony na dwa rewiry (po 11 rejonów) oraz dwa rejon w Posterunku Policji w Osielsku.

(dowód: akta kontroli str. 40-85, 143, 185-186)

W okresie objętym kontrolą liczba etatów dzielnicowych uległa zwiększeniu z 20 do 23, a liczba funkcjonariuszy mianowanych na stanowisko dzielnicowego zwiększyła się z 19 do 22. Odnotowano osiem przypadków czasowego powierzenia obowiązków dzielnicowych innym funkcjonariuszom Komisariatu na podstawie

⁵ Dane szacunkowe.

art. 37 ustawy o Policji⁶ (żaden z nich nie przekraczał okresu sześciu miesięcy). Liczba wakatów dzielnicowych pozostawała na tym samym poziomie (jednego wakat)⁷.

(dowód: akta kontroli str. 11-14, 159-160, 220-223, 250-307, 354-355, 512, 1047)

Według stanu na 30 czerwca 2015 r. na potrzeby pełnienia służby przez dzielnicowych obszar właściwości Komisariatu był podzielony przez Komendanta⁸ na dwa rewiry. W skład rewiru pierwszego wchodziło 12 rejonów, natomiast w skład rewiru drugiego - 11.

(dowód: akta kontroli str. 40-143, 220-223, 525-540)

W strukturze Komisariatu realizowanie spraw z zakresu służby dyżurnej, patrolowo-interwencyjnej, dochodzeniowo-śledczej, do spraw nieletnich i patologii, wykroczeń oraz profilaktyki społecznej powierzono odpowiednio następującym komórkom organizacyjnym: Wydziałowi Prewencji, a w nim Zespołowi Dyżurnych i Ogniwu Patrolowo-Interwencyjnemu (OPI), Wydziałowi Kryminalnemu, Wydziałowi do Walki z Przestępczością Gospodarczą, Ogniwu Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii. W okresie objętym kontrolą ww. komórki organizacyjne spełniały normatywy etatowe ustanowione w § 15 zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji⁹. Liczba wakatów w tych komórkach według stanu na 30 czerwca 2015 r. wahała się od 0% stanu etatowego w przypadku Zespołu Dyżurnych do 21% w przypadku OPI (tj. 16 wakatów). W OPI zanotowano także największy wzrost wakatów w stosunku do 2013 r. (z 1 do 16). W ocenie Zastępcy Komendanta stan kadrowy OPI pozwalał na wypełnianie nałożonych na Komisariat zadań w wymaganym przez przepisy stopniu.

(dowód: akta kontroli str. 147, 354, 510)

W Komisariacie nie obowiązywały udokumentowane, wewnętrzne regulacje dotyczące warunków i kryteriów wyznaczania rejonów służbowych.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że podstawą do ustalania warunków i kryteriów tworzenia rejonów służbowych dzielnicowych jest § 3 zarządzenia w sprawie dzielnicowych. Komendant wyznaczając rejon służbowy bierze pod uwagę ogólną liczbę i strukturę demograficzną ludności, gęstość zaludnienia oraz stopień koncentracji zabudowy o przeznaczeniu mieszkalnym, poziom bezpieczeństwa oraz ogólną liczbę zdarzeń wymagających interwencji Policji, lokalizację miejsc zagrożonych, obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc gromadzenia się osób.

(dowód: akta kontroli str. 142-145, 186, 512)

1.2. W Komisariacie nie było udokumentowanych procedur przekazywania rejonu służbowego nowemu dzielnicowemu. Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że przyjęto zasadę, iż dzielnicowym mianowany jest policjant, który pracuje już w jednostce (z reguły w OPI) i znana jest mu topografia terenu oraz struktura ludności, a także rejon i miejsca zagrożone. W trakcie pierwszych służb kierownik

⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 355.

⁷ Liczona jako różnica pomiędzy liczbą etatów dzielnicowych a liczbą rejonów.

⁸ Decyzją nr 4/2009 w sprawie podziału rejonów służbowych dzielnicowych.

⁹ W sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji.

rewiru zapoznaje funkcjonariusza z zakresem zadań na stanowisku, mapą rejonu służbowego, a także wskazuje starszego stażem dzielnicowego, z którym będzie współpracował i uczył się od niego. Wprowadzenie trwa minimum jeden miesiąc, chyba że jego kierownik uzna, że czas ten należy przedłużyć.

(dowód: akta kontroli str. 145, 512)

Badanie trzech przypadków przekazania rejonu służbowego wykazało, że proces przejęcia rejonu służbowego polegał na co najmniej trzymiesięcznym wspólnym wykonywaniu obowiązków przez nowego dzielnicowego z dzielnicowym rejonu sąsiadującego.

(dowód: akta kontroli str. 145, 311-323, 344-353, 515-524)

W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. wystąpiły trzy przypadki długotrwałej (tj. ponadmiesięcznej) nieobecności, spowodowane m.in. zwolnieniem lekarskim i urlopem ojcowskim. Zastępowanie nieobecnego dzielnicowego powierzano dzielnicowym z rejonów sąsiednich i obejmowało sprawowanie obchodu, doręczanie wezwań, przeprowadzanie interwencji i przesłuchań.

(dowód: akta kontroli str. 324, 645-647, 662-663, 1047-1050)

1.3. W okresie objętym kontrolą w Komisariacie nie były prowadzone teczki rejonów służbowych. Nie określono też dodatkowych zasad dokumentowania realizacji zadań służbowych przez dzielnicowych, poza zasadami wynikającymi z § 18 ust. 1 zarządzenia w sprawie dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 145, 325-339, 509)

Wszyscy poddani badaniu dzielnicowi¹⁰ prowadzili dokumentację (teczkę, segregator) dotyczącą przemocy w rodzinie, tzw. „Niebieską Kartę” (dalej NK). W jej skład wchodziły kserokopie tej karty oraz notatki służbowe ze spotkań grup roboczych odbywających się w Rejonowych Ośrodkach Pomocy Społecznej¹¹ oraz notatki z kontroli np. miejsca zamieszkania osób objętych NK¹².

Dokumentacja bieżąca dzielnicowych składała się m.in. z prowadzonych aktualnie spraw, comiesięcznych analiz zdarzeń z rejonu, dokumentacji dotyczącej osób wychodzących na przepustkę (informacje z zakładów karnych/aresztów śledczych). Dokumentacja w zakresie spraw dotyczących nieletnich była prowadzona w ograniczonym zakresie, tylko kserokopie notatek służbowych oraz pism do sądu rodzinnego, z uwagi na fakt prowadzenia tych spraw przez Ogniwo Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii. Dzielnicowi mieli dostęp do tych danych. Dzielnicowi prowadzili też wykazy lokali rozrywkowych, pubów, dyskotek w zakresie danych teleadresowych ich właścicieli oraz teczki quasi „rozpoznania terenowego” – informacje na temat właścicieli posesji znajdujących się na terenie rejonu służbowego¹³.

Wszystkie realizowane przez dzielnicowych zadania były dokumentowane w notatnikach służbowych. Poza wyżej wymienionymi dokumentami, dzielnicowi nie agregowali w jakikolwiek sposób danych dot. poszczególnych kategorii wymienionych powyżej osób.

¹⁰ Sześciu dzielnicowych KP, w dwóch wybranych miesiącach.

¹¹ W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy.

¹² Tej teczki nie poddano szczegółowemu badaniu z uwagi na wrażliwe dane osobowe.

¹³ Administracja Domów Mieszkalnych, osoba prywatna, Wspólnota Mieszkaniowa.

Dokumentacja prowadzona w formie elektronicznej, jak i papierowej zawierała głównie robocze kopie korespondencji z instytucjami współpracującymi (m.in. ośrodkami pomocy społecznej, sądami, innymi jednostkami Policji, prokuraturami oraz urzędami gmin i placówkami szkolno-wychowawczymi), a także kopie sporządzanych notatek służbowych.

(dowód: akta kontroli str. 795-836)

1.4. W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli oględzin warunków lokalowych i wyposażenia technicznego wytypowanych sześciu dzielnicowych ustalono, że komputery służbowe były sprawne i podłączone do kompatybilnej z nimi drukarki. Dostęp do centralnych policyjnych systemów informatycznych (KSIP) zapewniony został poprzez komputery służbowe znajdujące się w pomieszczeniach dzielnicowych. W pomieszczeniu zajmowanym przez siedmiu dzielnicowych znajdowały się dwa komputery stacjonarne oraz komputer przenośny. Dostęp do bazy KSIP wymagał użycia indywidualnej karty dostępu, które posiadali wszyscy dzielnicowi poddani badaniu.

Wszyscy objęci badaniem dzielnicowi posiadali telefony komórkowe z zainstalowaną kartą służbową SIM, umożliwiającą połączenie z publiczną siecią komórkową. Numery telefonów służbowych dzielnicowych podano na stronie internetowej Komisarjatu i były one aktualne w dniu badania.

Ośmiu dzielnicowych stwierdziło, że pewnym ograniczeniem w korzystaniu przez nich z telefonów w celach służbowych jest niski próg wolnych minut (1 zł miesięcznie), którego przekroczenie powoduje konieczność pokrycia kosztów połączeń z ich własnych środków finansowych. Limit ten pozwala na przeprowadzenie około 50 minut rozmów miesięcznie.

Dzielnicowi zostali wyposażeni w sprzęt łączności (radiotelefony Motorola DP4801) kompatybilny ze sprzętem wykorzystywanym przez funkcjonariuszy pełniących służbę w innych komórkach organizacyjnych Komisarjatu.

W dyspozycji dwóch dzielnicowych, którym przydzielono rejony na terenie gminy Osielsko, znajdował się jeden pojazd służbowy. Analiza książki kontroli pracy pojazdu wykazała, że pojazd ten był głównie wykorzystywany przez dzielnicowych. W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. pojazd ten był niesprawny przez trzy miesiące (od kwietnia do czerwca 2015 r.). W tym czasie dzielnicowi, którym przydzielono rejony na terenie gminy Osielsko, korzystali z innych pojazdów służbowych.

Pięciu uczestniczących w oględzinach dzielnicowych oświadczyło, że posiadają dostęp do samochodów służbowych na żądanie. Zgłoszenia zapotrzebowania dokonują ustnie. Korzystają jednak z tego uprawnienia rzadko i najczęściej poruszają się po rejonie pieszo. Oświadczyli, że w okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. zdarzały się przypadki braku dostępności sprawnego samochodu służbowego.

Dzielnicowi posiadali uprawnienie do darmowego poruszania się komunikacją publiczną na terenie Miasta Bydgoszczy.

(dowód: akta kontroli str. 168-182, 311- 320, 340, 356-408, 543-573, 574-610)

1.5. Wszyscy dzielnicowi spełniali wymogi dotyczące minimalnego wykształcenia (średnie) oraz minimalnych lat służby (3), określonych w pkt. 79 Tabeli 2 stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych¹⁴. Spośród 32 funkcjonariuszy Policji, którzy w okresie objętym kontrolą wykonywali obowiązki dzielnicowych, dziewięciu posiadało wykształcenie wyższe, natomiast pozostali wykształcenie średnie.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 250-307)

Nie stwierdzono przypadków długotrwałego utrzymywania na stanowisku pełniącego obowiązki dzielnicowego funkcjonariuszy spełniających kryteria formalne mianowania na stanowisko dzielnicowego.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 220-223, 250-307)

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. spośród 22 dzielnicowych:

- wszyscy ukończyli policyjny kurs podstawowy przed mianowaniem na stanowisko dzielnicowego,
- trzynastu policjantów ukończyło kurs specjalistyczny dla dzielnicowych,
- pięciu dzielnicowych podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w okresie objętym kontrolą w kursach specjalistycznych organizowanych przez jednostki zewnętrzne.

Dziewięciu dzielnicowych nie zostało przeszkolonych w zakresie kursu specjalistycznego dla dzielnicowych. Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że dzielnicowi ci nie zostali przeszkoleni z powodu ograniczeń w liczbie miejsc na kursach i konieczności zapewnienia ciągłości służby na rewirach.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 355, 512, 666-670)

W opiniach służbowych sześciu wytypowanych do szczegółowej kontroli dzielnicowych wskazano na potrzebę skierowania na kursy doskonalenia zawodowego w zakresie pracy dzielnicowego (wszyscy oni ukończyli kurs specjalistyczny dla dzielnicowych przed wydaniem opinii służbowej, tj. w latach 2003-2013). Nie wskazano konkretnych propozycji szkoleń indywidualnych dla ww. dzielnicowych.

Trzech z sześciu objętych badaniem dzielnicowych zgłaszało potrzeby szkoleniowe (m.in. dot. szkolenia z języka angielskiego z uwagi na sporządzane liczne opinie na temat cudzoziemców przebywających na terenie Polski, oraz w zakresie zmiany przepisów).

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 648-659, 664, 795-836)

W okresie objętym kontrolą Komendant dwa razy do roku identyfikował potrzeby szkoleniowe, a listy osób proponowanych do skierowania na centralne szkolenia przekazywał do Wydziału Kadr i Szkolenia Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy.

(dowód: akta kontroli str. 146, 617-624)

¹⁴ Dz. U. Nr 123, poz. 857 ze zm.

W Wykazie imiennym potrzeb szkoleniowych zidentyfikowanych przez Komendanta wg stanu na 31 marca 2015 r. wskazano na potrzebę udziału trzech dzielnicowych w kursie specjalistycznym dla dzielnicowych, a także przeszkolenia Kierownika Rewiru Dzielnicowych na kursie specjalistycznym dla rzeczników dyscyplinarnych. Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że Komisariat wykorzystuje każde przyznane miejsce na kursie specjalistycznym dla dzielnicowych (około 3-4 rocznie).

W kontrolowanym okresie przeprowadzono 11 szkoleń lokalnych z udziałem dzielnicowych, w tym dot. procedury Niebieskiej Karty (udział wzięło 18 dzielnicowych), stosowania środków przymusu bezpośredniego (15 dzielnicowych), procedury Niebieskiej Karty - Arkusz Szacowania Ryzyka (14 dzielnicowych), prowadzenia czynności wyjaśniających (17 dzielnicowych), przepisów zarządzenia nr 360 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie metod i form wykonywania przez policjantów konwojów i doprowadzeń (23 dzielnicowych), doprowadzania i konwojowania osób (11 dzielnicowych), Ceremoniału policyjnego (21 dzielnicowych), postępowania z nieletnimi sprawcami czynów karalnych (14 dzielnicowych), zasad etyki zawodowej (16 dzielnicowych).

(dowód: akta kontroli str. 512, 617-624, 626-644, 660-661, 680-710, 1055-1059)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Komisariatu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na przydzielaniu rejonów służbowych dzielnicowym niezgodnie z przepisami zarządzenia w sprawie dzielnicowych oraz z przepisami wewnętrznymi, i tak:

- według stanu na 30 czerwca 2015 r. 13 z 22 dzielnicowych przydzielono rejonu służbowe niezgodnie z decyzją Komendanta nr 4/2009 z dnia 30 października 2009 r.¹⁵, w której określono rejonu służbowe oraz przypisano im innych dzielnicowych. Jedynie dziewięciu dzielnicowych otrzymało przydział rejonu służbowego zgodny z tą decyzją.

Komendant wyjaśnił, że było to spowodowane niedopatrzeniem.

(dowód: akta kontroli str. 40-85, 220-223, 625, 672-677, 1061)

- według stanu na 30 czerwca 2015 r. dziewięciu z 22 dzielnicowych obsługiwało rejonu służbowe na podstawie ustnego polecenia przełożonych zamiast pisemnego przydzielenia ich przez Komendanta, do czego zobowiązywał § 3 ust. 1 zarządzenia w sprawie dzielnicowych. W ww. decyzji nr 4/2009 przydzielono dzielnicowym poszczególne rejonu służbowe do obsługi, jednakże w okresie objętym kontrolą zmiany dzielnicowych obsługujących poszczególne rejonu odbywały się na podstawie ustnego polecenia.

Zastępca Komendanta sprawujący nadzór nad służbą dzielnicowych wyjaśnił m.in., że nie przydzielano dzielnicowym rejonów służbowych w formie pisemnej z powodu niedopatrzenia przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 220-223, 250-307, 512, 625, 672-673, 1047, 1061)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na następujące kwestie w zakresie organizacji i warunków pracy dzielnicowych, które mogą negatywnie oddziaływać na efektywne wykonywanie zadań przez dzielnicowych:

¹⁵ W sprawie podziału rejonów służbowych dzielnicowych na terenie działania Komisariatu Policji Bydgoszcz Śródmieście (dalej: „decyzja nr 4/2009”).

1/ braki w wyposażeniu technicznym niezbędnym do wykonywania przydzielonych zadań dzielnicowych.

Nie zapewniono wszystkim dzielnicowym własnego komputera służbowego (jeden komputer służbowy przypadał średnio na trzech dzielnicowych). Dzielnicowi nie mieli zapewnionego dostępu do internetu (zbadane komputery służbowe nie były podłączone do sieci internetowej), a ośmiu spośród 23 dzielnicowych wskazało na ograniczenia w korzystaniu z telefonów komórkowych wynoszące 50 minut miesięcznie.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że kierownictwo Komisariatu dostrzega potrzebę zapewnienia dzielnicowym wystarczającej liczby komputerów, dostępu do internetu oraz odpowiedniego limitu rozmów z telefonów komórkowych, a braki spowodowane są ograniczeniami budżetowymi.

Zdaniem Izby stwierdzone braki w wyposażeniu technicznym utrudniały dzielnicowym wykonywanie przez nich niektórych obowiązków służbowych. W związku z tym – zdaniem NIK – Komendant powinien zintensyfikować swoje działania w celu usunięcia wyżej wskazanych braków.

(dowód: akta kontroli str. 168-182, 311, 320, 512, 664, 671)

2/ nieidentyfikowanie przez przełożonych indywidualnych potrzeb szkoleniowych dzielnicowych w okresowych opiniach służbowych sporządzanych dla poddanych badaniu dzielnicowych i niewskazywanie w treści ww. opinii konkretnych szkoleń niezbędnych lub przydatnych dla poszczególnych osób.

Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że wydając okresowe opinie służbowe dzielnicowych kierownictwo Komisariatu identyfikowało indywidualne potrzeby szkoleniowe w formie wskazywania kierunków rozwoju zawodowego, a nie poprzez wymienienie konkretnych szkoleń. Wymienianie konkretnych potrzeb szkoleniowych w punkcie D opinii służbowej uważano za zbędne.

Zdaniem Izby rzetelne sprawowanie przez dzielnicowych ich obowiązków wymaga diagnozowania przez kierownictwo Komisariatu indywidualnych potrzeb w zakresie doskonalenia.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 648-659, 664, 1047)

3/ opóźnienie w dostosowaniu struktury rejonów służbowych dzielnicowych do wymagań określonych w decyzji nr 66/2015 Komendanta Miejskiego Policji w Bydgoszczy z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie podziału rejonów służbowych Komisariatów Policji podległych Komendantowi Miejskiemu Policji w Bydgoszczy na sektory. W okresie od 30 października 2009 r. do 7 września 2015 r. w Komisariacie podział rejonów służbowych opierał się na decyzji nr 4/2009, które – przykładowo – uwzględniała ulicy Dżokejowej w Bydgoszczy. Dopiero 8 września 2015 r. (po ponad czterech miesiącach) Komendant wydał decyzję, w której dostosowywał podział rejonów służbowych do decyzji Komendanta Miejskiego Policji w Bydgoszczy z dnia 20 kwietnia 2015 r.¹⁶, w której określono nowy wykaz ulic

¹⁶ Decyzja nr 8/2015 Komendanta Komisariatu Policji Bydgoszcz Śródmieście z dnia 8 września 2015 r. w sprawie przydzielenia rejonów służbowych dzielnicowym Rewirów Dzielnicowych I i II Wydziału Prewencji Komisariatu Policji Bydgoszcz- Śródmieście.

wchodzących w skład poszczególnych dzielnic/rejonów. Zgodnie z § 5 ust. 2 decyzji nr 66/2015 Komendanta Miejskiego Policji w Bydgoszczy nadzór nad postanowieniami tej decyzji w Komisariatach Policji i podległych posterunkach Policji powierzono kierownikom tych jednostek.

Zastępca Komendanta wyjaśnił m.in., że zwłoka w wydaniu decyzji nr 8/2015 była podyktowana uwarunkowaniami kadrowymi.

(dowód: akta kontroli str. 40-85, 89-139, 163, 186, 512)

4/ jeden z rejonów służbowych nie był przydzielony żadnemu dzielnicowemu przez większość okresu objętego kontrolą (rejon nr 7 – przez 16 miesięcy i 20 dni). W tym okresie rejon ten był obsługiwany przez dzielnicowego z rejonu sąsiedniego.

Zastępca Komendanta wyjaśnił, że wynikało to z dużej fluktuacji kadry dzielnicowych oraz że nie było policjantów w innych komórkach, którym można było przydzielić ten rejon w trybie art. 37 ustawy o Policji.

(dowód: akta kontroli str. 220-223, 512, 664, 1047, 1051-1054)

Ocena częściowa

W ocenie NIK w okresie objętym kontrolą Komendant nie podjął w pełni skutecznych działań mających na celu określenie ram organizacyjnych i warunków służby dzielnicowych, o czym świadczy m.in. nieprzestrzeganie pisemnej formy powierzania funkcjonariuszom rejonów służbowych, jak i fakt nieprzydzielenia żadnemu dzielnicowemu przez znaczny okres jednego z rejonów. Pozytywnie oceniono natomiast fakt zwiększenia w okresie objętym badaniem liczby etatów dzielnicowych oraz spełniania przez nich wymogów formalnych, wymaganych na stanowisku dzielnicowego.

2. Przydział obowiązków służbowych dzielnicowych

Opis stanu faktycznego

W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. dzielnicowi uczestniczyli w 419 działaniach policyjnych o charakterze stałym¹⁷ i doraźnym¹⁸, wykonywanych podczas obchodu rejonu służbowego, jak i poza rejonem, lecz na terenie działania Komisariatu. Działania te były realizowane w ramach 39 akcji, w tym dziewięciu o charakterze stałym¹⁹, czterech trwających podczas tzw. długich weekendów²⁰ oraz 26 doraźnych, polegających m.in. na zabezpieczaniu imprez masowych, festynów, wizyt tzw. VIP'ów, czy inscenizacji historycznej.

W ww. okresie najdłuższym działaniem były „Bankomaty” (115 dni), a następnie „Bezpieczne wakacje” (67 dni), „Blokery” (39 dni), „Bezpieczna droga” (21 dni), „Bezpieczne Ferie” (15 dni), „Kruszec” i „Poszukiwany” (po 8 dni) oraz „Niechroniony uczestnik” (5 dni).

Największa liczba dzielnicowych (18 na 30 policjantów biorących udział w tej akcji) zaangażowana była w działania prowadzone w ramach akcji „Bezpieczna droga do

¹⁷ Trwającym w dłuższej perspektywie czasowej.

¹⁸ Trwającym jeden dzień.

¹⁹ Bezpieczne wakacje, kontrola miejsc wypoczynku pod kątem bezpieczeństwa i porządku publicznego, akcja, BLOCKERS – kontrola miejsc przebywania młodzieży, Poszukiwany, nakazów doprowadzenia, Bezpieczna droga do szkoły, kontrola oznakowania i bezpieczeństwa w rejonach szkół, Niechroniony uczestnik ruchu drogowego, KRUSZEC, kontrola miejsc skupu złomu, Akcja PASY – kontrole drogowe z uwagą na korzystanie z pasów bezpieczeństwa oraz BANKOMATY – kontrola zagrożonych bankomatów z uwagą na kradzieże, Bezpieczne Ferie – kontrola miejsc wypoczynku pod kątem bezpieczeństwa i porządku publicznego.

²⁰ Działania Bezpieczny Weekend w Boże Narodzenie, Wielkanoc, Majowy Weekend, Boże Ciało.

szkoły". Po 17 dzielnicowych uczestniczyło w dniach 8 i 9 lipca 2014 r. w akcji „Bezpieczne wakacje” (odpowiednio na 48 i 42 policjantów).

Połowa stanu osobowego dzielnicowych²¹ brała udział głównie w akcji „Bezpieczne wakacje” (12, 14, 19 i 28 sierpnia 2014 r. i 30 czerwca 2015 r.), „Bezpieczna droga do szkoły” (1 i 5 września 2014 r.) oraz po jednym dniu w działaniach „BANKOMATY” (17 lutego 2015 r.); „Bezpieczne Ferie” (19 lutego 2015 r.) oraz „Bezpieczny Weekend – Boże Ciało” (5 czerwca 2015 r.).

Najmniejsza liczba dzielnicowych (po jednym) zaangażowana była w działania prowadzone w ramach akcji „Blokery”, w dniach 19 lutego; 26 marca i 27 marca 2015 r.; podczas zabezpieczania imprezy na Placu Wolności 11 listopada 2014 r. oraz w czasie zabezpieczenia misji ewangelizacyjnej w dniu 26 kwietnia 2015 r. W przypadku 174 wydarzeń były one zabezpieczane wyłącznie przez dzielnicowych. W 165 przypadkach zaangażowanych było dwóch dzielnicowych, w pięciu – czterech, w jednym – sześciu, a w trzech przypadkach - ośmiu.

Nadreprezentację dzielnicowych w łącznej liczbie funkcjonariuszy jednostki wyznaczanych do działań stwierdzono także w dniach: 7 listopada 2014 r. podczas zabezpieczania imprezy masowej – pięciu dzielnicowych na łącznie sześciu policjantów; 21 sierpnia 2014 r. podczas akcji „Poszukiwany” w ramach realizacji nakazów doprowadzenia – siedmiu dzielnicowych na dziewięciu policjantów; 26 sierpnia 2014 r. także podczas akcji „Poszukiwany” – sześciu dzielnicowych na ośmiu policjantów, oraz 27 czerwca 2015 r. podczas zabezpieczenia prewencyjnego festynu – czterech dzielnicowych na sześciu policjantów.

(dowód: akta kontroli str. 713, 766-794)

Według wyjaśnień Komendanta powodem nadreprezentacji dzielnicowych w wyżej przedstawionych działaniach był obowiązek wystawienia określonej ilości patroli nałożony poleceniami jednostki nadrzędnej lub wynikało to z własnej kalkulacji sił do ich właściwego zabezpieczenia. Podczas trwania imprez dzielnicowi realizowali czynności, które wykonują podczas swoich obowiązków, np. znakowanie rowerów. Ponadto z uwagi na trudną sytuację kadrową Komisariatu (liczne wakaty oraz ciągła fluktuacja kadr), Ogniwa Patrolowo-Interwencyjne Wydziału Prewencji nie były w stanie zabezpieczać imprez samoistnie, gdyż w tym czasie policjanci OPI realizowali swoje zadania będąc w dyspozycji dyżurnego jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 1042-1043)

W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. łączna liczba spraw zleconych dzielnicowym Rewirów I i II wyniosła 9 465. W tej liczbie zawierały się pomoce prawne, ustalenia dla podmiotów policyjnych i pozapolicyjnych, doręczanie korespondencji (1 868, z czego na polecenie sądów i prokuratur 833, a na polecenie jednostek Policji 1 035), realizacja nakazów doprowadzenia osób, postępowania w sprawach o wykroczenia, procedury „Niebieska Karta”, czynności wyjaśniające do bieżących spraw związanych z interwencjami. Do najczęściej występujących kategorii spraw zleczanych dzielnicowym należały: interwencje (domowe

²¹ W związku z tym, że liczba dzielnicowych była zmienna w badanym okresie, dla potrzeb tej statystyki przyjęto średnią liczbę dzielnicowych na poziomie 20.

i w miejscach publicznych²²), pełnienie służby patrolowej oraz zabezpieczenia imprez i uroczystości, a także spotkania „Grup roboczych” realizowane w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

(dowód: akta kontroli str. 714-724, 881-976)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania odrębnej oceny częściowej dla obszaru 2 wskazując, że zawiera się ona w ocenie częściowej sformułowanej dla obszaru 3.

3. Realizacja zadań służbowych dzielnicowych

3.1. W wyniku szczegółowej kontroli realizacji zadań służbowych przez sześciu dzielnicowych Komisariatu, w dwóch wybranych miesiącach²³ z okresu od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r., ustalono że:

- dzielnicowy z rejonu nr IV

Z łącznej liczby 21 dni służby w lipcu 2014 r. w ciągu 12 dni (57,1%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym trzy dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu pieszym (2 dni), realizowanie czynności do prowadzonych spraw, realizowanie nakazów doprowadzenia oraz znakowanie rowerów. W pozostałych dziewięciu dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 51% do 79% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 80 do 380 minut), z tym że na same czynności zlecane przez kierownictwo w trzech dniach poświęcono odpowiednio 53, 65 i 74% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również inne zadania, np. nakazy doprowadzenia. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 40 do 215 minut (średnio ponad 1,5 godziny dziennie).

Z łącznej liczby 21 dni służby w kwietniu 2015 r. w ciągu 19 dni (90,5%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym cztery dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i dwa dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym, realizowanie nakazów doprowadzenia czy czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń. W pozostałych dwóch dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 50 do 60% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 130 do 290 minut), z tym że w czterech dniach²⁴ czynności zlecane przez kierownictwo stanowiły

²² Zlecane przez stanowisko kierowania jednostki.

²³ W miesiącach: kwiecień 2015 i lipiec 2014 – dzielnicowy z rejonu IV i VIII; sierpień 2014 i kwiecień 2015 – dzielnicowy z rejonu XI; październik 2014 i czerwiec 2015 – dzielnicowy z rejonu IX; wrzesień 2014 i maj 2015 – dzielnicowy z rejonu V oraz sierpień 2014 i maj 2015 – dzielnicowy z rejonu VI.

²⁴ 15, 22, 23 i 29.

jedyne działania w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również inne zadania, np. udział w patrolu zmotoryzowanym czy realizacja nakazu doprowadzenia. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 20 do 305 minut (średnio ponad 2 godziny dziennie).

- dzielnicowy z rejonu nr V

Z łącznej liczby 21 dni służby we wrześniu 2014 r. w ciągu 15 dni (71,4%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym jeden dzień, w którym dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i jeden dzień w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym, realizowanie czynności zleczanych przez kierownictwo jednostki dotyczących w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz doprowadzenie do sądu. W pozostałych sześciu dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 54 do 74% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń, tzw. ustalenie dla LDZ (od 40 do 355), z tym że w dniu 15 września ustalenia te stanowiły jedyne działanie, a 24 września 53% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych w dniu 19 września brał udział w patrolu zmotoryzowanym. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 40 do 175 minut (średnio ponad 1,5 godziny dziennie).

Z łącznej liczby 21 dni służby w maju 2015 r. w ciągu 19 dni (90,5%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym trzy dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i trzy dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w patrolu zmotoryzowanym (dwa dni), zabezpieczenie wyborów, realizowanie czynności zleczanych przez kierownictwo jednostki dotyczących w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń, asysta komornicza. W pozostałych dwóch dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 59 do 68% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 20 do 325 minut), z tym że w trzech dniach²⁵ na ustalenia dla LDZ poświęcono odpowiednio 80, 86 i 71% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym. W dniu 13 maja czynności te stanowiły jedyne działanie. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych w dniach 1 i 4 maja 2015 r. brał udział w patrolu zmotoryzowanym. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 10 do 260 minut (średnio dwie godziny dziennie).

- dzielnicowy z rejonu nr VI

Z łącznej liczby 20 dni służby w sierpniu 2014 r. w ciągu 19 dni (95%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym

²⁵ 13, 28 i 29.

sześć dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w patrolu zmotoryzowanym, patrolu pieszym, konwój do PDOZ²⁶, asysta przy odbiorze dzieci oraz czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń. Czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym w jednym dniu wyniósł 65% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 85 do 310 minut), z tym że 26 sierpnia czynności te stanowiły jedyne działanie, a w trzech innych dniach²⁷ na ustalenia dla LDZ poświęcono odpowiednio 65, 83 i 74% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również inne zadania, np. nakazy doprowadzenia, oraz brał udział w poszukiwaniu osób. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 65 do 150 minut (średnio ponad 1,5 godziny dziennie).

Z łącznej liczby 20 dni służby w maju 2015 r. w ciągu 18 dni (90%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym pięć dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i jeden dzień, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym, czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń, asysta innemu dzielnicowemu oraz udanie się do PDOZ. W pozostałych dwóch dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 54 do 85% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 25 do 260 minut), z tym że w siedmiu dniach²⁸ na czynności te poświęcono odpowiednio 55, 65, 72, 86, 58, 82 i 63% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również inne zadania, np. nakazy doprowadzenia, udział w poszukiwaniu osób oraz dokonywanie ustaleń na temat obcokrajowca. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 20 do 260 minut (średnio prawie dwie godziny dziennie).

- dzielnicowy z rejonu nr VIII

Z łącznej liczby 23 dni służby w lipcu 2014 r. w ciągu 20 dni (87%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym trzy dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i cztery dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w patrolu (pieszym i zmotoryzowanym), ustalanie osób poszukiwanych, czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz asysta komornicza. W pozostałych trzech dniach na czynności w rejonie

²⁶ Pomieszczenie dla osób zatrzymanych.

²⁷ 19, 20 i 21.

²⁸ 8, 11, 12, 14, 15, 18 i 26.

służbowym przeznaczano od 51 do 61% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 25 do 295 minut), z tym że 15 lipca 2015 r. czynności te stanowiły jedyne działania w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również inne zadania, np. udział w zatrzymaniu osoby, czy zabezpieczenie miejsca w związku z alarmem bombowym. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 60 do 365 minut (średnio ponad 2,5 godziny dziennie).

Z łącznej liczby 20 dni służby w kwietniu 2015 r. w ciągu 18 dni (90%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym sześć dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i jeden dzień, w którym czas służby wyniósł 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w patrolu (pieszym i zmotoryzowanym), udział w Radzie Osiedla, asysta innemu dzielnicowemu, czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz zabezpieczenie meczu. W pozostałych dwóch dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano 52% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 50 do 250 minut), z tym że 15 kwietnia na ustalenia dla LDZ poświęcono aż 85% czasu w przydzielonym rejonie służbowym. W przydzielonym rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych nie realizował innych zadań niż obchód czy czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 55 do 250 minut (średnio prawie 2,5 godziny dziennie).

- dzielnicowy z rejonu nr IX

We wszystkich 23 dniach służby w październiku 2014 r. czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym siedem dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i jeden dzień, w którym czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był udział w patrolu zmotoryzowanym (cztery razy), pieszym, wykonywanie ustaleń dla swoich spraw, jak i dla innej jednostki Policji, a także udzielanie asysty innemu dzielnicowemu. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 30 do 200 minut), z tym że w czterech dniach²⁹ czynności zlecane przez kierownictwo stanowiły jedyne działanie w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych realizował również w jednym dniu nakaz doprowadzenia. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 30 do 230 minut (średnio ponad dwie godziny dziennie).

²⁹ 2, 6, 9 i 27.

Z łącznej liczby 21 dni służby w czerwcu 2015 r. w ciągu 20 dni (95,2%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym cztery dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i dwa dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym, czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz udział w grupie roboczej w ramach Niebieskiej Karty. Czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym w jednym dniu wynosił 57% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 25 do 275 minut), z tym że w dwóch dniach³⁰ na ustalenia dla LDZ poświęcono odpowiednio 52 i 82% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym, a w czterech dniach³¹ czynności te stanowiły jedyne działanie w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodów dzielnicowy z polecenia przełożonych m.in. realizował działania związane z poszukiwaniem osoby.

Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 15 do 330 minut (średnio 2,5 godziny dziennie).

- dzielnicowy z rejonu nr XI

Z łącznej liczby 18 dni służby w sierpniu 2014 r. w ciągu 11 dni (61,1%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym cztery dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i cztery dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym, zabezpieczenie imprezy masowej, czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz poszukiwanie osób. W pozostałych siedmiu dniach na czynności w rejonie służbowym przeznaczano od 50 do 81% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w toku obchodu realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 55 do 390 minut), z tym że 7 i 12 sierpnia czynności te stanowiły jedyne działanie w przydzielonym rejonie służbowym. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych brał także udział w patrolu pieszym (2 dni). Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 10 do 150 minut (średnio ponad 1 godzinę dziennie).

Z łącznej liczby 23 dni służby w kwietniu 2015 r. w ciągu 13 dni (56,5%) czas służby funkcjonariusza w przydzielonym rejonie służbowym wynosił poniżej 50% (w tym cztery dni, w których dzielnicowy w ogóle nie był obecny w swoim rejonie i cztery dni, w których czas służby wyniósł poniżej 10%). Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był m.in. udział w patrolu zmotoryzowanym i pieszym, zabezpieczenie imprezy masowej, transport do PDOZ oraz czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń oraz poszukiwanie osób. W pozostałych 10 dniach, na czynności

³⁰ 11 i 22.

³¹ 10, 17, 18 i 23.

w rejonie służbowym przeznaczano od 52 do 77% czasu służby dzielnicowego. W przydzielonym rejonie dzielnicowy prowadził obchód oraz w jego toku realizował czynności zlecane przez kierownictwo jednostki dotyczące w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń (od 60 do 370 minut), z tym że w sześciu dniach³² na czynności te poświęcono odpowiednio 61, 62, 71, 70, 52 i 54% czasu służby w przydzielonym rejonie służbowym, a 2, 10 i 28 kwietnia stanowiły jedyne działania w przydzielonym rejonie. Poza czynnościami wykonywanymi w ramach obchodu, w rejonie służbowym dzielnicowy z polecenia przełożonych brał także udział w patrolu pieszym. Czynności administracyjne i biurowe zajmowały dzielnicowemu od 10 do 190 minut (średnio ponad jedną godzinę dziennie).

(dowód: akta kontroli str. 837-976, 1038-1041)

3.2. Zgodnie z danymi statystycznymi wykazanymi w formularzu III/9 Karta efektywności służby policjanta realizującego zadania o charakterze prewencyjnym zawartym w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji³³, dla dzielnicowych objętych szczegółowym badaniem w wytypowanych miesiącach wykazano m.in. następujące rezultaty realizacji zadań służbowych:

- liczba sporządzonych meldunków informacyjnych – 14 (8 w kwietniu 2015 r., po 2 w maju 2015 r. i sierpniu 2014 r. oraz po jednym we wrześniu 2014 r. i czerwcu 2015 r.),
- liczba spotkań z przedstawicielami społeczeństwa – 39 (10 w maju 2015 r., 9 w czerwcu 2014 r., 7 w kwietniu 2015 r., 4 w maju 2015 r., 3 kwietnia 2015 r., po 2 w lipcu i sierpniu 2014 r. oraz po jednym w kwietniu 2015 r. i we wrześniu 2014 r.),
- wywiady, ustalenia ogółem – 530 (170 w kwietniu 2015 r., 159 w maju 2015 r., 120 w lipcu 2014 r., 81 w sierpniu 2014 r., 42 we wrześniu 2014 r., 38 w październiku 2014 r. oraz 20 w czerwcu 2015 r.),
- doręczenia korespondencji³⁴ – 48 (13 w kwietniu 2015 r., 12 w październiku 2014 r., 6 we wrześniu 2014 r., po 5 w lipcu i sierpniu 2014 r., 4 w czerwcu 2015 r. oraz 3 w maju 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 848-880, 1046, 1060)

3.3. Objęci szczegółowym badaniem dzielnicowi gromadzili w różnej formie informacje wymienione w zarządzeniu w sprawie dzielnicowych.

W zakresie osób karanych, korzystających z przepustek i przerw w odbywaniu kary dzielnicowi korzystali ze zgłoszeń zawartych w systemie „Centralna Baza Danych Osób Pozbawionych Wolności Noe.NET” oraz informacji z zakładów karnych, które przesyłały informacje o zwolnieniach osadzonych na przepustki. Dzielnicowi gromadzili te dane w osobnych segregatorach. Poza pojedynczymi dokumentami dzielnicowi nie agregowali w jakikolwiek sposób danych dotyczących ww. osób.

Dzielnicowi nie gromadzili danych dotyczących osób uzależnionych od używek oraz nieletnich zagrożonych demoralizacją. Takie informacje posiadali funkcjonariusze Ognia Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii, którzy w razie konieczności udostępniali dzielnicowym te informacje. Funkcjonariusze Ognia posiadali również dane w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz

³² 3, 9, 15, 16, 21 i 25.

³³ Dalej SESPOL.

³⁴ Na podstawie rejestru prowadzonego przez Kierownika Rewiru.

działań podejmowanych na rzecz małoletnich. Jedyną formą dokumentowania tych zagadnień przez dzielnicowych były zapiski w notatnikach służbowych.

Badani nie gromadzili danych dotyczących osób wymienionych w § 9 ust. 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 982 KGP z dnia 21 września 2007 r.³⁵ Dzielnicowi zbierali te informacje, a swoje ustalenia dokumentowali w formie notatek - meldunków informacyjnych, które następnie przekazywali policjantom pionu kryminalnego KP, a także do Zespołu ds. Kibiców Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy.

Analiza prowadzonej przez dzielnicowych dokumentacji nie wykazała, aby gromadzili oni dane o osobach, o których mowa w § 10 ust. 3 zarządzenia w sprawie dzielnicowych, tj. mających wpływ na funkcjonowanie środowiska lokalnego. Posiadali dane teleadresowe do niektórych przewodniczących rad osiedli, spółdzielni mieszkaniowych i – jak wyjaśnili – pozostawali w stałym kontakcie z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej³⁶, proboszczami parafii oraz przewodniczącymi rad osiedla i administratorami budynków.

Grupą objętą przez dzielnicowych specjalnym nadzorem były osoby będące ofiarami przestępstw i wykroczeń. Dzielnicowi gromadzili dane o tych osobach w formie notatek i różnego rodzaju protokołów, które były sporządzane głównie w ramach prowadzonych procedur dotyczących przemocy domowej („Niebieska Karta”).

Dzielnicowi identyfikowali osoby wchodzące w skład ww. wszystkich kategorii na podstawie codziennych biuletynów o zdarzeniach kryminalnych, spraw przydzielonych dzielnicowym do prowadzenia, rozmów z obywatelami podczas obchodów rejonów służbowych, a także informacji uzyskiwanych w ramach współpracy z pracownikami socjalnymi Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej i kuratorami sądowymi.

(dowód: akta kontroli str. 718-762, 795-836)

3.4. W miesiącach wytypowanych do szczegółowej kontroli dzielnicowi w stosunku do poszczególnych ww. (w pkt 3.3.) grup osób (z wyjątkiem procedury Niebieskiej Karty) praktycznie nie podejmowali działań profilaktycznych. W ramach Niebieskiej Karty prowadzono rozmowy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy domowej, które odbywały się w ramach spotkań „Grup Roboczych” powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny. Dzielnicowi w tych sprawach kontaktowali się również ze sprawcami i ofiarami przemocy.

Działania profilaktyczne były podejmowane w stosunku do niewymienionych powyżej w pkt 3.3. grup osób. Polegały na rozmowach telefonicznych oraz bezpośrednich, prowadzonych podczas obchodu, z przedstawicielami wspólnot mieszkaniowych, pracownikami Administracji Domów Mieszkalnych, MOPS oraz w szkołach, w ramach współpracy z tymi podmiotami. Prowadzono akcje profilaktyczne pod nazwą „Oznakuj rower”, które były działaniami chroniącymi właścicieli rowerów przed kradzieżami, a jednocześnie skierowanymi przeciwko sprawcom kradzieży rowerów. W celu przeciwdziałania przestępstwom oszustw metodą na tzw. „Wnuczka” dzielnicowi propagowali w podległych rejonach

³⁵ W sprawie zasad organizacji i trybu wykonywania przez Policję zadań związanych z rozpoznaniem, zapobieganiem, zwalczaniem przestępstw i wykroczeń popełnianych w związku z imprezami sportowymi oraz gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych o imprezach sportowych

³⁶ Dalej: „MOPS”.

służbowych broszury informacyjne przestrzegające przed działalnością grup przestępczych, a także informujące o sposobie postępowania w przypadku podejrzenia takiego działania.

Według wyjaśnień Komendanta, w Komisariacie nie były prowadzone statystyki, które pozwoliłyby na określenie ilości i rodzaju działań dzielnicowych w zakresie profilaktyki społecznej (poza działaniami wymienionymi powyżej), skierowanych do grup zidentyfikowanych w wyniku rozpoznania osobowego.

(dowód: akta kontroli str. 718-762, 795-836,)

3.5. Dzielnicowi dysponowali informacjami oraz wykazem miejsc niebezpiecznych i wymagających szczególnego nadzoru na terenie swojego rejonu służbowego, wymienionymi w § 9 ust. 1 oraz § 11 zarządzenia w sprawie dzielnicowych. Informacje te zawarte były w comiesięcznych „Analizach stanu bezpieczeństwa”. Źródłem informacji o takich miejscach były codzienne biuletyny zdarzeń, a także artykuły prasowe, notatki z interwencji oraz spostrzeżenia społeczeństwa, które przekazywane były indywidualnie przez mieszkańców podczas obchodów dzielnicowych lub podczas spotkań z przedstawicielami rad osiedli, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz bieżąca współpraca i wymiana informacji z pionem operacyjnym Wydziału Kryminalnego.

(dowód: akta kontroli str. 718-762, 795-836,)

3.6. Dzielnicowi regularnie (raz w miesiącu), sporządzając „Analizy stanu bezpieczeństwa” w podległych rejonach służbowych w oparciu o stwierdzone zagrożenia, wnioskowali i składali propozycje rozmieszczenia i natężenia służb patrolowych.

(dowód: akta kontroli str. 718-762, 795-836,)

3.7. Przełożeni dzielnicowych oceniali efektywność i skuteczność realizacji zadań określonych w § 21 zarządzenia w sprawie dzielnicowych poprzez comiesięczne sprawdzanie i weryfikowanie „Analiz stanu bezpieczeństwa”, miesięcznych „Kart efektywności” sporządzanych przez podległych im dzielnicowych oraz na bieżąco podczas rozliczeń z zakończonej służby.

(dowód: akta kontroli str. 718-762, 977-1037)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Szczegółowe badanie przebiegu służby 6 dzielnicowych (w przypadku każdego z dzielnicowych kontrolą objęto 2 miesiące służby) wykazało, że w Komisariacie nie zachowano zasady wynikającej z § 17 zarządzenia w sprawie dzielnicowych, zgodnie z którą kierownicy jednostek Policji zostali zobowiązani do zapewnienia tym funkcjonariuszom warunków realizacji podstawowych zadań, do których w pierwszej kolejności należy obchód przydzielonego rejonu służbowego (§ 5 ust. 1 ww. zarządzenia).

We wszystkich 12 miesiącach objętych kontrolą, w łącznej liczbie 252 dni służby wystąpiło 207 dni (82,1%), w czasie których dzielnicowi przebywali w rejonie służbowym poniżej 50% czasu, w tym 50 dni (19,8%), w których funkcjonariusze w ogóle nie przebywali w rejonie służbowym. Tylko w ciągu 45 dni (17,9%) funkcjonariusze spędzili w rejonie służbowym od 51% do 85% czasu służby w danym dniu. Przyczyną nieobecności w przydzielonym rejonie służbowym był

m.in. udział w patrolach zmotoryzowanych i pieszych, realizacja nakazów doprowadzeń, transport do PDOZ czy asysta komornicza.

(dowód: akta kontroli str. 881-976, 1038-1041)

Komendant wyjaśnił m.in., że wynikało to z obowiązku wystawienia określonej ilości patroli na polecenie jednostki nadrzędnej lub z własnej kalkulacji sił do ich właściwego zabezpieczenia. W związku z tym niemożliwe było wystawienie na trzech zmianach policjantów do służby zewnętrznej z pominięciem dzielnicowych. Zdarzały się też przypadki orzeczeń komisji lekarskich i lekarzy medycyny pracy wskazujące, że policjanci mają ograniczenia dotyczące np. zakazu pełnienia służby patrolowej lub zakazu pełnienia służby w warunkach stresu. Zlecenie doprowadzania osób na polecenia sądów i prokuratury wynika z tego, że w jednostce nie ma innej komórki organizacyjnej, która mogłaby realizować te czynności. Duża ilość realizowanych przez Komisariat własnych i zleconych zadań wymaga zaplanowania maksymalnego wykorzystania posiadanych sił. Wakaty i absencja w innych komórkach zmuszają do przesunięcia zadań między innymi na rewiry dzielnicowych, co pozwala na skuteczne wykorzystanie sił w skali jednostki.

(dowód: akta kontroli str. 1042-1043)

2. Wszystkim objętym szczegółową kontrolą dzielnicowym zlecano zadania wykraczające poza zakres podstawowych zadań wynikających z zarządzenia w sprawie dzielnicowych. Dzielnicowych kierowano do całodiennej służby patrolowej poza przydzielonym im rejonem służbowym i rejonem z nim graniczącym, co bezpośrednio naruszało postanowienia § 15 ust. 2 cyt. zarządzenia. I tak, w poszczególnych miesiącach objętych badaniem:

- dzielnicowy z rejonu nr IV sześciokrotnie pełnił służbę patrolową³⁷;
- dzielnicowy z rejonu nr VIII ośmiokrotnie pełnił służbę patrolową³⁸;
- dzielnicowy z rejonu nr XI sześciokrotnie pełnił służbę patrolową³⁹;
- dzielnicowy z rejonu nr IX ośmiokrotnie pełnił służbę patrolową⁴⁰;
- dzielnicowy z rejonu nr V trzykrotnie pełnił służbę patrolową⁴¹;
- dzielnicowy z rejonu nr VI dziewięciokrotnie pełnił służbę patrolową⁴².

(dowód: akta kontroli str. 881-976)

Komendant KP wyjaśnił, że spowodowane to było wakatami w ogniach patrolowo-interwencyjnych. Powodowało to m.in. konieczność wykorzystania dzielnicowych do służby poza ich rejonem służbowym.

(dowód: akta kontroli str. 1042-1043)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że poza dodatkowymi zadaniami realizowanymi przez dzielnicowych poza przydzielonymi im rejonami służbowymi stwierdzono znaczną skalę zadań zlecanych im przez przełożonych do realizacji w toku obchodu (dotyczących w szczególności wywiadów, ustaleń i doręczeń, ale także np. asyst komorniczych). Uwzględniając argumentację kierownictwa jednostki, że zadania te budują wiedzę dzielnicowego na temat rejonu służbowego, należy równocześnie zaznaczyć, że zbadana próba wykazała w poszczególnych miesiącach znaczną

³⁷ 12 i 26 lipca 2014 r. oraz 6, 9, 10 i 14 kwietnia 2015 r.

³⁸ 11 lipca 2014 r. i 13 kwietnia 2015 r. oraz 25 lipca 2014 r. i 3, 6, 7, 22 i 26 kwietnia 2015 r.

³⁹ 22 sierpnia 2014 r. oraz 5, 6, 14, 22 i 26 kwietnia 2015 r.

⁴⁰ 17, 23, 29 i 31 października 2014 r. oraz 1, 2, 6 i 26 czerwca 2015 r.

⁴¹ 18 września 2014 r. oraz 4 i 23 maja 2015 r.

⁴² 2, 10, 23 i 31 sierpnia 2014 r. oraz 3, 6, 9, 29 i 31 maja 2015 r.

liczbę dni, w których czynności te zdominowały czynności dzielnicowego w rejonie służbowym. Powyższe skutkowało skoncentrowaniem służby dzielnicowych na bieżącej realizacji zadań przydzielanych przez przełożonych, a tym samym istotnie ograniczało możliwość samodzielnej, planowej działalności w przydzielonym rejonie, w tym w szczególności w zakresie profilaktyki społecznej.

Kontrola wykazała, że we wszystkich objętych kontrolą miesiącach przydział zadań i organizacja służby dzielnicowych nie pozwalały na realizację podstawowych zadań tych funkcjonariuszy w przydzielonych im rejonach służbowych. Dzielnicowym zlecano też dodatkowe zadania wykraczające poza ich podstawowe obowiązki (w szczególności patrole poza obszarem rejonu służbowego i graniczącego), co naruszało przepisy zarządzenia nr 528 Komendanta Głównego Policji.

4. Planowanie oraz weryfikacja efektów realizacji zadań służbowych dzielnicowych

4.1. W Komisariacie nie określono zasad planowania zadań dzielnicowych wobec przydzielonych im rejonów służbowych, odnoszących się do dłuższej perspektywy czasowej, wykraczającej poza bieżące przydzielanie spraw do realizacji. Objęci szczegółową kontrolą dzielnicowi potwierdzili, że nie planowali pracy w obsługiwanych rejonach służbowych w dłuższej perspektywie. Ewentualne informacje zawierali w comiesięcznej analizie zdarzeń z przydzielonego rejonu.

(dowód: akta kontroli str. 718-723, 795-836)

4.2. Źródłem informacji wykorzystywanym przez funkcjonariuszy nadzorujących służbę dzielnicowych w celu weryfikacji przebiegu oraz efektów służby dzielnicowych związanych z realizacją ich zadań w przydzielonych rejonach służbowych były „Analizy stanu bezpieczeństwa” poszczególnych rejonów służbowych, „Karty efektywności” pracy dzielnicowego⁴³ oraz informacje przekazywane podczas spotkań kadry kierowniczej Komisariatu z przedstawicielami Rad Osiedli, pracownikami Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi.

(dowód: akta kontroli str. 848-880, 979-1037)

Do oceny efektywności realizacji zadań służbowych przez dzielnicowych przyjęto m.in. takie kryteria, jak: ilość osób wylegitymowanych, ujawnionych sprawców wykroczeń w ramach obchodów i patroli, nałożonych mandatów karnych, meldunków informacyjnych, zatrzymań osób poszukiwanych oraz sprawców przestępstw na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, jak również ilość spraw przydzielonych, przeprowadzonych postępowań w sprawach o wykroczenia, doręczeń wezwań, przeprowadzonych postępowań w ramach procedury „NK”. Zdaniem Komendanta, dokumenty te pozwalały na obiektywną ocenę weryfikacji sposobu realizacji zadań przez dzielnicowych.

(dowód: akta kontroli str. 718-723)

Zastępca Komendanta odpowiedzialny za Wydział Prewencji w systemie miesięcznym dokonywał analizy i oceny pracy dzielnicowych poprzez zakreślanie w „Karcie efektywności” wyników, które – jego zdaniem – były niezadawalające, jak

⁴³ Dane z systemu SESPOL.

również te zasługujące na uwagę i wyróżnienie. „Karta efektywności” została opisana poleceniem do realizacji dla kierowników Rewirów Dzielnicowych, którzy realizują zadania i wdrażają kierunki działań określone przez przełożonych.

(dowód: akta kontroli str. 718-723, 761-762, 977-978)

Uwaga dotycząca
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że ewidencja przebiegu służby wszystkich badanych dzielnicowych rozpisana w notatnikach służbowych różniła się od wykazanej w systemie SESPOL. Różnice polegały najczęściej na zawyżaniu czasu spędzonego w obchodzie w stosunku do czasu faktycznie spędzonego w rejonie. Zdecydowana większość rozbieżności dotyczyła czasookresu 30 minut. Dzielnicowi wyjaśnili, że rozbieżności te wynikały np. z faktu ujęcia przerwy oraz zjazdu z rejonu i dojścia w rejon, w obchód lub z zaokrąglenia minut. Kontrola wykazała jednak 64 przypadki, gdy różnice te przekraczały 1 godzinę i wahały się od 1,5 godziny (16 kwietnia 2015 r., dzielnicowy z rejonu nr IV) do 3 godzin 20 minut (19 czerwca 2015 r. dzielnicowy z rejonu nr IX).

(dowód: akta kontroli str. 795-836)

Ocena częściowa

Służba dzielnicowych w Komisariacie miała w znacznym stopniu charakter doraźny i nie obejmowała planowych, systematycznych działań w stosunku do przydzielonych rejonów służbowych i społeczności lokalnych. Natomiast w systemie monitorowania realizacji obowiązków nałożonych na dzielnicowych większość mierników wskazywanych przez kierownictwo jednostki było miernikami dla funkcjonariuszy służby patrolowej czy dochodzeniowej, a nie dzielnicowych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁴, wnosi o:

1. Podjęcie działań zmierzających do zapewnienia dzielnicowym warunków realizacji podstawowych zadań tej grupy funkcjonariuszy, związanych z przydzielonymi im rejonami służbowymi i społecznościami lokalnymi.
2. Przydzielanie dzielnicowym rejonów służbowych w formie zgodnej z zarządzeniem w sprawie dzielnicowych oraz z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w Komisariacie.
3. Wzmocnienie nadzoru nad danymi wprowadzanymi do systemu SESPOL w zakresie ewidencji i efektów służby dzielnicowych.

⁴⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia ... grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontrolerzy:
Artur Gackowski
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....

Leszek Murat
specjalista kontroli państwowej

.....